

## SVATBA BERÁNKOVA

Milovaní bratři a sestry, vážení přátelé, pokoj Vám!

Dnes bych Vás rád **pozval na svatbu – nejprve do Káně Galilejské** a pak na svatbu **Beránka Božího**.

Určitě si vybavíte první zázrak, který Ježíš učinil. Bylo to na svatbě v Káně Galilejské, kde se na svatbě třetího dne nedostávalo vína. Ježíš nechal naplnit kamenné nádoby, které byly určeny na očišťování, vodou pak z nich nechal nabrat a donést správci svatby na ochutnání. **Místo vody měli lahodné víno.** Jen pro zajímavost – nešlo o pár litříků, ale těch šest nádob představuje něco **přes 200 litrů**.

Staly se dvě důležité věci – Ježíš svým zázrakem **zabránil tomu, aby se říkalo**, že ta svatba v Káně byla teda dost ubohá – už třetí den nebylo co pít, určitým způsobem podržel význam hostiny a radosti ze svatby. Ta druhá věc – **zjevil svou slávu** a jeho učedníci v něho uvěřili.

Z evangelií víme, že Ježíš v rozhovoru se svými učedníky několikrát hovoří o svatbě, o hostině, o ženichovi, o družičkách, o pozvání. Dokonce o příchodu Božího království mluví jako o svatební hostině.

- ***Napadlo Vás, proč přirovnává příchod Božího království právě ke svatební hostině?***

Pojďme se podívat na slova z Matoušova evangelia 22:1-14

*A Ježíš k nim znovu mluvil v podobenstvích: „S královstvím Božím je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu. Poslal služebníky, aby **přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechťeli jít**. Poslal znovu jiné služebníky se slovy: ‘Řekněte pozvaným: Hle, hostinu jsem uchystal, býčci a krmný dobytek je poražen, všechno je připraveno; pojd’te na svatbu!’ **Ale oni nedbali a odešli**, jeden na své pole, druhý za svým obchodem. Ostatní chytili jeho služebníky, potupně je ztýrali a zabili je. Tu se král rozhněval, poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil.*

*Potom řekl svým služebníkům: ‘Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni; jděte tedy na rozcestí a koho najdete, pozvěte na svatbu.’ Služebníci vyšli na cesty a **shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré**; a svatební síň se naplnila stolovníky. Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který **nebyl oblečen na svatbu**. Řekl mu: ‘Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?’ On se nezmohl ani na slovo. Tu řekl král sloužícím: ‘Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.’ **Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán.**“*

Mám za to, že nám **často při čtení NZ unikají dvě důležité věci** (1) Ježíš žil v Galileji a mezi Galilejci a jeho učedníci byli také Galilejci. (2) když si projdete čas jeho služby, zjistíte, že možná tak dvě třetiny se odehrávají právě v Galileji.

Ježíš tedy mluvil v obrazech z běžného života, v podobenstvích, kterým každý Galilejec tehdejší doby mohl porozumět, anebo je měl neustále před očima jako součást své kultury a tradice a i když jim nerozuměl, tak je rozhodně nezapomínal.

Svatba, tedy spojení muže a ženy, založení nové rodiny, byla víceméně ve všech kulturách brána jako **důležitá společenská událost** a požívala i **vysoké duchovní pocty**. Na Blízkém východě je dodnes svatba významnou událostí, stejně jako s ní spojená hostina. Od svého strýce vím, že svatební hostiny v Orientu trvají i dnes minimálně 3 dny, ale někdy i celý týden.

My víme, jak probíhají svatby dnes u nás – většinou se nějaký mládenec zakouká do hezké slečny (nebo naopak) a protože je náklonnost oboustranná, hledají k sobě cestu a rozhodnou se ze vzájemné náklonnosti a lásky vzít. **Rodiče jsou tak často ti poslední, kdo se o jejich záměru dozvědí.**

Když se podíváme do minulosti, jak taková svatba v Galileji vypadala, zjistíme, že tomu bylo jinak. Ale to podstatné je, že se nám najednou propojí řada věcí, které z Bible docela dobře známe. Začne to do sebe zapadat jako mozaika.

I v Galileji se mohlo přihodit, že se mladý muž zadíval do nějaké dívky. Nicméně vždy **požádal svého otce, aby dohodl s otcem té dívky** a s dívkou společné setkání. A někdy to bylo tak, že se **nejdříve setkali oba otcové** a dohodli se společně na tom, že by se jejich děti mohly vzít. Byl to otec mladíka, kdo pomáhal sepsat manželskou smlouvu, a šlo se na námluvy. Námluvy byly tehdy **věcí veřejnou** a odehrávaly na veřejném prostranství, tedy buď v bráně města, nebo na tržišti. To **kvůli svědkům**, kterými nejčastěji byli sousedé těchto rodin.

**Otec mladíka přečetl smlouvu**, a pokud otec děvčete souhlasil, nabídl mu **určitý dar, kterým byl peněžní obnos**. Nevěsta se **nekupovala, ani nevyplácela**, jak se mnohdy dnes domníváme, nýbrž šlo o **závdavek pro nevěstu**, o určité **zabezpečení nastávající snoubenky**, než si pro ni ženich přijde, nebo kdyby se s ženichem něco stalo.

Mladík na konci námluv **naplnil pohár vínem**, kterému se říkalo **pohár radosti**, a podal ho dívce. **Poslední slovo** při námluvách v Galileji tedy **měla nastávající nevěsta**. Mohla pohár odmítnout a tím by bylo vše vyřešeno. Smlouva by nevstoupila v platnost a ke svatbě by nedošlo.

Pokud však dívka **pohár přijala a napila se vína, byly zasnuby zpečetěny**. Při navracení poháru mládenci její nyní již snoubenec říkal: „***Tento kalich je podle Mojžíšova zákona posvěcený a já se zavazuji k tomu, že nebudu pít z tohoto kalicha vinné révy, až v den svatby v otcově domě.***“

Pak se rodiny, které nyní **spojovala smlouva a závazek budoucí svatby**, rozešly. Zatímco ženich začal **u otcovského domu budovat novou místnost**, kde budou žít s nevěstou. A když vybudoval pro sebe a nastávající příbytek, začal **shromažďovat věci na svatební hostinu** a upozorňoval své příbuzné a přátele, že ten okamžik co nevidět přijde.

Nevěsta si mezitím **vybrala z blízkých přítelkyň družičky a všechny se připravovaly na svatbu** – slavnostní oblečení, olejové lampy a vše ostatní, co bylo potřeba. **Každý jejich den byl dnem očekávání a určité pohotovosti**. I nastávající nevěsta dávala na vědomost příbuzným a přátelům, že se chystá svatba.

To zvláštní na Galilejské svatbě bylo, že to byl **otec ženicha, kdo jediný mohl určit okamžik, kdy se má svatba uskutečnit**. Jednoho dne, ale někdy i v noci nebo nad ránem vstal a řekl: „***Synu, vše je připraveno, teď je ten správný čas jít pro nevěstu!***“

S ženichem **šel doprovod** – otec, přátelé ženicha, ale také trubač s beraním rohem, šófarem, na který troubil. To proto, aby **vyburcoval sousedy a především upozornil rodinu nevěsty, že se ženich přiblížil**. Před dům doprovod ženicha přinesl **nosítka se sedátkem, na které posadili nevěstu**, kterou pak zvedli a odnesli do otcovského domu ženicha. **Říkalo se, že nevěsta letí za ženichem a nazývali tento okamžik Boží milostí**.

Pokud družičky a pozvaní hosté byli v pohotovosti, odešli společně na hostinu. **Pokud někdo zaspal** (a svatby se v Galileji někdy odehrávaly v noci či nad ránem), **dal v tu chvíli přednost svým záležitostem, či nebyl vhodně oblečen, nebo docela jednoduše odchod jenom odkládal, na svatbu se nedostal a zůstal za zamčenými dveřmi domu otce ženicha**. A byla mu nakonec upřena účast na svatební radostné hostině. Obvykle se prý svatba v Galileji slavila po sedm dní.

- ***Když jste slyšeli, jak probíhala svatba v Galileji doby Ježíšovy (a popsal jsem to velmi stručně), spojují se vám popsané skutečnosti s některými dalšími místy z evangelíí?***

Než budu povídat dál, vřele vám doporučím se k tomuto slovu vrátit s Bibli v ruce, **abyste si mohli ověřit a buď potvrdit, nebo vyvrátit to, co budu říkat.** I dnes děláme záznam a text kázání bude na sborových stránkách. Zdůrazňuji, že to bude trochu náročnější, protože zmíním ještě několik textů. Ale i tak se domnívám, že mi porozumíte.

Pojďme se teď společně podívat na text, který jsme četli. A vezměme ho tentokrát pozpátku.

***Nebot' mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán.***

Na naší planetě už je jen málo míst, kam by se za dva tisíce let nedostala ta dobrá zpráva o Boží lásce k člověku, o oběti Ježíše na kříži a jeho slavném zmrtvýchvstání. O odpuštění a naději, které nám přinesl.

**Mnoho uměleckých děl** – literaturou počínaje, přes divadlo, film, výtvarné umění, architekturu až po filosofii – se kolem toho tématu točí. Dokonce nemusí být tyto skutečnosti explicitně zmíněny, ale přesto se v náznacích a symbolech k tématu oběti za hřích, odpuštění, či Boží spravedlnosti neustále vracejí a opakují. **Buď tuto zprávu a pozvání přijímají a oslavují je, nebo je zpochybňují, zesměšňují, odmítají a pohrdají jimi.**

**Je to skutečně tak, že mnozí byli pozváni, ale ne každý na svatební hostinu vstoupí.** Někteří proto, že odmítli pozvání, přestože patřili mezi četné hosty – jak jsme četli na začátku textu. Jiní proto, že potloukli či zabili posly, kteří přišli s pozváním. Otec ženicha, král zmíněný v podobenství, tyto svévolné násilníky ve svém spravedlivém hněvu náležitě potrestal. A pak jsou tady i ti, kteří byli pozváni na poslední chvíli, ale nebyli na hostinu patřičně oblečení.

Pak máme další místa, která se nám s příběhem spojují:

**Vstupujeme do smlouvy:**

*Věčně pamatuje na svou smlouvu, na slovo, jež přikázal tisícům pokolení.*  
(Žalmy 105:8)

*A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.“* (Lukáš 22:20)

Tím prvním, kdo vstoupil do smlouvy s Bohem, byl otec víry Abraham, následuje pokolení praotců, pak Izrael a prostřednictvím Ježíše – syna Božího, tělem z Židů, do této smlouvy vstupujeme i my. Textů o smlouvě mezi Bohem a člověkem, **kdy si nás Bůh pro lásku k nám neustále namlouvá** jako snoubenku a nastávající nevěstu, je celá řada – jak ve Starém tak i Novém zákoně.

Se smlouvou přichází otec ženicha – on přináší návrh. Na straně nevěsty je, zda tento návrh přijme, či nikoli.

### **Pijeme pohár radosti:**

*„Amen, pravím vám, že nebudu již pít z plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království.“ (Marek 14:25)*

Jako ti, kteří pozvání přijali, si při památce Páně připomínáme to, **co Ježíš pro nás udělal, a s nadějí vyhlížíme věci budoucí.** Ježíš při své poslední večeři s učedníky při pití posledního poháru říká podobná slova, která říkal ženich, když jeho nastávající vypila pohár radosti při zasnubách.

### **Dostali jsme jako nevěsta závdavek:**

*On nám také vtiskl svou pečeť a do srdce nám dal svého Ducha jako závdavek toho, co nám připravil. (2. Korintským 1:22)*

Jinými slovy řečeno: **Duch svatý je naším průvodcem a naším zaopatřením** na dobu, než se pro nás vrátí ženich. Napomáhá nám v přípravě.

### **Jsou pro nás připravované příbytky:**

*V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. (Jan 14:2)*

Pro každého, koho Ježíš oslovil, zasáhl ho v srdci, namluvil si ho, **připravuje nový příbytek.** Je to něco, co asi nedokážeme popsat. Četl jsem a slyšel několik svědectví lidí, kteří prošli klinickou smrtí a takříkajíc nahlédli do nebe. Ale přiznám se, že se nechci nechat omezovat nějakým popisem nebo fantazií někoho druhého, ale raději se nechám překvapit tím, jak budou naše nové příbytky doopravdy vypadat.

### **Připravenost a odpověď na pozvání:**

Alespoň někteří si jistě vzpomenete na moje nedávné slovo o **deseti družičkách** a o **přípravě na svatbu** (ten příběh je zmíněn ve **25. kapitole Matoušova** evangelia, nebudu ho číst, podívejte se na něj sami). Jak je důležité **očekávat, být v pohotovosti, vyhlížet a přestože na nás přijde někdy únava a ospalost, být připraven.**

V tom dnešním textu byli ti **čestní hosté pozvaní hned dvakrát.** Tak moc králi na těch lidech záleželo. Co jsme četli: **NECHTĚLI JÍT** a po druhém pozvání **NEDBALI A ODEŠLI**, dokonce odešli za svými věcmi – **na pole, za obchodem, svými zájmy, to všechno se jim zdálo důležitější, než největší událost jejich života:** svatba králova syna, kam patřili jako čestní hosté.

V souvislosti se svatbou Beránka Božího chci položit těm, kdo byli pozváni, dnes asi nejdůležitější otázky:

- ***Jsi připraven a očekáváš? A až nadejde ten správný čas, zvedneš se a půjdeš?***

A pak mám otázku pro ty, kteří se ještě nerozhodli, váhají nebo pochybují:

- ***Pozvánku na tuto slavnou svatbu máš za dveřmi svého srdce. Otevřeš a přijmeš ji, nebo odmítneš? Je to na tobě...***

Nakonec jsem si dnes nechal jeden úžasný obraz:

**Nevěsta letí k ženichovi:**

*Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu. Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte. (1. Tesalonickým 4:14-18)*

Vybavuje se Vám ještě moje vyprávění o zvyklostech při svatbách v Galileji? Když nastane ten správný čas, donesou nosítka, posadí na ně nevěstu a odnesou jí do domu ženicha. **Nevěsta letí za ženichem.** A to nazývali **Boží milostí.**

Uchvácení či vytržení, o kterých jsou zmínky ještě na dalších místech, ve víře a s nadějí vyhlížím těch 35 let, co jsem otevřel své srdce Boží milosti. Tato slova, kterými se potěšuji, mi říkají, že **život prožitý jenom tady na zemi není úplně všechno.** A že úplně nezáleží na tom, zda se komukoli jevil jako úspěšný či neúspěšný, šťastný či nešťastný. Ostatně čím se dá úspěch skutečně poměřovat? Snad penězi a bohatstvím? Slávou a známostí? Vlivem a rozkošemi světa?

Domnívám se, že skutečně úspěšný a šťastný je ten, kdo **cestou nezabloudí**, ten, kdo se po dlouhé pouti životem **navrátí do bezpečí domova, do laskavé náruče našeho milujícího a trpělivě čekajícího Nebeského Otce.** To nejlepší je před námi – **udělejme vše pro to, abychom svůj cíl neminuli!**  
**Ámen.**

(Petr Plaňanský, KS Nymburk 16. 5. 2021)